

A TENGERPART.

POLITIKAI NAPILAP.

IX. évfolyam.

FIUME, sz. rda 1912. augusztus 14.

182. szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229).
Gradinata del Sasso Bianco 3, Würzer ház 1 em.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 400.

Előfizetési ár:

Egész évre 24 kor. | Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Hazánk és a külföld.

Idegenek vagyunk mi magyarok a vén Európában, dacára annak, hogy immár ezer esztendő óta meghaladó idők óta vagyunk ebben az országban a hódítás jogán, amin az összes államszervezetek, mint jogalakító tényen gyökereztek meg mellettünk, mögöttünk és utánunk. De a kevert fajú Európa még mindig áskálódik ellenünk és holmi Cicely Corbett néven nevezett feministák elmerik szavalni nekünk, hogy ő úgy volt informálva, mintha a Kárpátoktól az Adriáig valami vad törzs tartaná megszállva ezt a szép területet.

Az angol feminista tulajdonképpen csak az igazat mondotta. — legalább az ő információi szerint. Ezek az információk pedig táplálkoznak a napisajtónak a közleményeiből, melyek tagadhatatlan rosszkarattal ezt az országot hol fumigálják, hol pedig gonoszindulatu közleményekkel úgy tüntetik fel, mintha itt az európai polgárosodás tanyáját még nem vetette fel.

Pedig ezt a tanyát mi előbb megismerhettük magunknak, mint a Cicely Corbett nagy és világbiró nemzete: az angol. Amikor Dickens az angolszász társadalmat az írói vénából fakadó erős megfigyeléssel s a gúny hatalmas fegyvereivel mint a brutalitás rablófészekét ostromolja, akkor már nálunk megvolt a művelt középosztály, amelynek erejéből fakadt a mai magyar társadalom az a társadalom melynek minden nemzet alkotó erősségeit éppen most pusztítják nálunk azzal, hogy fölébe akarják helyezni a milliomosokat, az intellektuelléket azt a de-

generációra hajandó csoportját, amely megtagad mindent ennek az országnak az országot alkotó, nemzetet fenntartó gerincétől a magyarságtól.

Hát bizony szomorú dolog, hogy nálunk egy-egy feminista azzal arathat tapsokat, hogy kijelenti, hogy esalódott a mi feltelezett barbár múltunkban. A mélyen tisztelt nyugateurópai nemzetek generált, avagy degenerált képviselői, akik tele vannak minden szociológiai tudománnyal, de hiányzik bennük a történelemnek ismerete, ezeket a megbélyegző vizitkártyákat leadhatják nálunk, anélkül, hogy alapos kioktatásban részesüljenek, hogy ilyen hangon ezzel az országgal ma beszélni nem lehet, de nem lehetett még száz esztendővel ezelőtt sem. Mert ha ugyan el voltunk maradva iparban, kereskedelemben, a maguk javának az értékesítésében, de az ország soha nem állott műveltség tekintetében alatta az általános európai szintnek. Mindenben produkáltunk annyit, amennyi népességi számarányunktól becsületes számításal várni lehetett. És emellett két kézre fogott karddal, buzogánnyal védelemtük a bennünket most galádul megrágalmazó Közép-Európát, a kereszténységet és a nyugati kultúrát végveszedelemmel fenyegető tatár és török ellenében.

Hogy a Cicely Corbettek, kegyes leereszkedéssel, az orfeum-divák trágár nótáikba szótt magyar szavaikkal, az artisták pedig egy-egy háromszínű lobogó meglepetésével a mi magyar közönségünket lekötelezik, annak az oka abban van, hogy soká sem igyekeztünk elfoglalni helyünket, a

mely bennünket a nemzetek koncertjében jogosan megilletett volna.

Soha sem volt a magyarnak propagandája a külföldön. Míg az apró Balkán államok, a velők egy követ fújó magyarországi nemzetiségek folyton tudtak arról gondoskodni, hogy a maguk nagyraemeltsége, az ő elnyomottságuk a magyar nemzet lekicsinyelésével, ennek az országnak a megrágalmazásával állítsák a külföld elé, addig mi ezekkel a kérdésekkel nem törődünk. Ha annak az energiának csak a kis százalékát mozgósítottuk volna a külföldre, amivel benn a jó magyarok egymás ellen harcoltak évtizedek óta és tették egymást tönkret a magyar előtt, akkor bizonyára nem jönnének ide a feministák azzal a nagy felfedezéssel: ime Magyarország még sem a vadak tanyája.

Minél nagyobb lesz az országok általános kulturája, annál nagyobb kérdés lesz Magyarországnak az, hogy művelt külföld előtt azt reprezentálja, aminek kell lennie: a művelt és az európai államok koncertjébe kulturájánál fogva beillő országot. Ezt a helyzetet meg kell teremteni nagy nemzeti érdekből, mert hiába van nekünk milliárdos költségvetésünk, fejlett irodalmunk, virágzó közgazdaságunk, ezeknek csak akkor van értékük kifelé és hatásuk a mi nemzetközi helyzetünkre, politikailag és gazdaságilag, ha a külföld ezt rólunk el is ismeri.

Minden a kihordás vagy a szétküldés körül felmerülő panaszt telefon, vagy levelezőlap útján a kiadóhivatalba kérünk bejelenteni.

A „Tengerpart” tárcája.

A BABONA!

A rémület szellője suhant végig a házban. Az ur tizenharmadszor lovagolt ki Vitriolon, azon az örült pejparipán. Délorge ur a szenvedélyes lovas nem nyereg alá szoktatta a makrancos állatot, de valóságos diadalra kelt vele. Vitriol rugott, ágaskodott és Délorge mintegy a nyereghez nőve, egykedvűen mosolygott.

Legalább, kérte Délorgené, ne vidd magaddal Clebet!

A fehér agár örült sétálási kedvében tépásztta a virágágyakat, vakogva ugrált a Vitriol orrához úgy, hogy a lovasz alig bírta féken tartani.

— Mindenre kérlek, André!

Délorge habozott; a férfi önérzete nagyon erős; de amint olyan szépnek látta az asszonykáját szellős pongyolájában, ideges meghatottság fogta el és kikiáltott az ablakon:

— Firmin, zárd el Clebet!

A kertész utána vetette magát az ebnek s nagynehezen becsukta a szinbe, két-ségbeesett ugatása dacára. Vitriol eközben még egyre táncolt az udvaron.

— Csókolj meg legalább, könyörgött Délorgené.

Átölelte férjét, mintha sohase látná többé. És mindamellett büszke volt rá, hogy olyan bátor és férfias lovaglól öltönyében, mely kiemelte karcsu termetét.

— En nagyon félek, rettegek! Fogalmad sincs róla, mennyire elfog a rémület. Mi kedved lehet ezen az állaton lovagolni?

— Ah, micsoda kedvem? Nos, hát azt nem lehet megmagyarázni. Ugyan hagyd, Vitriol makrancoskodik, de nem ő vele fog az én tizenharmadik óram ütni!

Délorgené összeresztette a babonás volt; éppen a hónap tizenharmadika volt.

— Nem maradok sokáig, mondta a férj. Ha azonban visszatérek, Fourgérét is megjáratom egy küssé.

Oh! ezt ahogy csak tetszik. Biztos, nem fiatal nyerges, maga a józan okosság, melyen Délorgené is minden félelem nélkül szokott lovagolni.

Visszatartotta férjét, mintegy hogy jobban betöltse szeméit kedves alakjával, tüzesarcával, melyről jósággal párosult férfias büszkeség sugárzott, amit ő annyira szeretett.

A férj kibontakozott karjai közül.

— A viszontlátásra!

A fiatal asszonyka elfojtott lélekzettel hallgatta csizmája nyikorgását, amint lement a lépcsőn; majd az ablaktáblák mögé rejtőzködve leste, mikor szökik a nyeregbe.

Mások is lesték; a szakácsnő, meg a

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

— A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir. biológiai állomás és aquárium díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1-ig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A városi könyvtár naponta d. u. 3-tól 8-ig áll a közönség rendelkezésére.

— A népkert (Giardino pubblico) nyitva van este 9 óráig.

— A temető naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— A tersattói Frangepán-vár naponta megtekinthető egy korona beléptől ellenében. (Feljárt a susáki híddal szemben levő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevarden.)

— József főherceg díszkertje (a kormányzói palota mellett) megtekinthető a feleséges család távollétében hétköznapokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptől nincs.

— Az „Adriatica” cognacgyár susáki gyártelepe minden előzetes engedély nélkül megtekinthető reggel 6 óráig este 6-ig.

— A Danubius-hajógyár telepe csak a haditengerészeti akadémia parancsnokságának speciális engedélyével tekinthető meg.

— A rizshántológyár, a papírgyár, a kőolajfinomítógyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— A kivándorlási ház megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzóság ad ki belépőjegyet.

— **Fedák Sári abbaziai villatulajdonosnő.** Mint értesülünk a nagy magyar szubrett énekesnő, Fedák Sári mostani abbaziai tartózkodása szorososan összefügg a művésznőnek azzal a régi vágyával, hogy Abbaziaiban villát vásároljon, hogy így az év nagyobb részét a tengerparton saját villájában tölthesse. Fedák Sári eddig már több villát tekintett meg sőt telket is nézett, de még eddig nem tudta magát elhatározni, hogy melyiket vegye meg. A vásárlás kérdése azonban egyik vagy másik irányban a legközelebbi napokban eldől.

— **Uj állampolgár.** Mazzavali János mérnök tegnap letette a magyar állampolgársági esküt Dardi Vazul városi főtanácsos előtt.

— **Halálozás.** Tegnap délután 5 órakor temették el özv. Padoani Ferencét, Padoani Jenő városi mérnök és Padoani Ferenc és Olindo, a máv. szállítmányozóinak édes anyját. A köztisztviselőben álló urinak igen nagyszámú és előkelő közönség adta meg a végtisztességet és rengeteg sok koszoru és virágadomány fedte a koporsót.

— **Temetői intézkedés.** A városi tanács közli, hogy a cosalai temetőben néhány napon belül megkezdik az 1896 július és de-
kiugrott, hogy Vitriol után vesse magát örült örömeiben.

Mult az idő. Egy óra, egy másik. És André megígérte, hogy hamar visszatér! Délorgené átkozta a veszélynek ezt a szeretőt: ez nem szenvedély többé, de vétek. De hát nem tért vissza az első napon is, mikor nyereg nélkül, szőrén lovagolta Vitriolt, mert a heveder elszakadt? És másodízben otromba állat egy fának rohant neki, hogy majd összetörte a lovasa térdét?

Percek még! Hogyan fogják a férjét hazahozni? Hordágyon levett emberek?... Ki vállalja magára, hogy tudassa vele a szerencsétlenséget? Milyen nyugodt volt, ha a férje néha beérte a jó Fougérral? Nyugodt? Nem éppen. A lovak, maga André mondta, állhatatlanok, ijedősek, fantasztikusak. Velük soha sem lehet biztos az ember. Tízszor elmennek szemhunyorítás nélkül egy helyen s tizenegyszer megbokrosodnak.

Idézte az arab közmondást is: „Aki kengyelbe teszi, sirba teszi a lábát.” Ezt azonban csak az ő boszantására mondta... Ez a heves viaskodás az állattal, melyben minden idege megfeszül, jótékonyan hat a férje egészségére s ez a nemes sport elvonja őt más nemtelenebb szórakozásoktól.

De hát még sem jön?
Hangok! Mi történik? Ah, hogy megijedt! Az inas jelenti:

ember, valamint az 1902 november és december hónapjai között eltemetett halottak közös elhantolását. Ennek folytán felszólítja az érdekelteket, hogy kellő időben lássanak hozzá a sírkövek és esetleg beültetett növények eltávolítására, melynek meg nem történte esetén a temetői szabályzat rendelkezései alapján gondoskodnak az eltávolításról.

— **A „Viribus Unitis” próbautja.** Triesztben tegnapelőtt reggel a Stabilimento Tecnico a haditengerészet elkészült új dreadnoughtjával a „Viribus Unitis” szel gyári próbautat rendezett. A hatalmas hadigőzös Danelutti kapitány, a Stabilimento Tecnico felügyelőjének vezetése alatt nyolc órás utat tett. Ez idő alatt megfigyelték és kiprobálták az összes fő- és mellékgépezeteket, amelyek kifogástalan módon működtek. A Pearson-turbinákból álló gépfelszerelés a Stabilimento sant Andreai telepén épült. A kissé viharos tenger semmiféle befolyást nem gyakorolt a hajó menetére s a gőzös a legjobb nautikai tulajdonságokat mutatta. Dacára annak, hogy magántról volt szó, résztvevett a próbauton a hivatalos átvévi bizottság minden egyes tagja is.

Ma délelőtt a „Viribus Unitis” Polába érkezett, a hol a szárazdokkban elvégzik a hajó külsejének kitisztítását és bemázolását. A jövő hét folyamán lesznek a hivatalos próbautak, a melyek után végleg átveszi a haditengerészet vezetősége az első osztrák-magyar dreadnoughtot. Szeptemberben már beosztják az új hajót a hajórajba. Legénysége 1070 emberből fog állni. Tisztjei a következők lesznek:

Parancsnok Wilenik sorhajókapitány, helyettese Wilfan korvetkapitány, tisztiek: Spiess de Bracciaforte, Paradeiser, Marchetti, Leschanovsky, Schmidt, Ronay és Leon sorhajóhadnagyok, Schneditz, Müller, Blumenthal fregatthadnagyok, Baumann, Alberti, Pospischill zászlósok és Hertelendy Szaskiewicz, Trunkwalter, Mayr, Huyngróf, Kelman és Grosschmied tengerész-hadapródok.

— **Nagy vihar Delnicében.** Delnice községben a minap éjjel nagy vihar volt. A szél levitte a háztetőkről a téglákat, ablakokat tört be s a felhőszakadásszerű eső beömlött az ablakokon. Az itéletidő nagy félelmet kellett a lakosságban, melynek nagy része eb-

— Ime, itt van az ur! Vitriol egész esőn besen hozza.

A fiatal asszonyka rohan le a lépcsőn, lenéz a falu utcájára. Valóban jönnek. Vitriol, mint jó fickó, esendesen lépeget; megtalálta a maga emberét.

— Kitünő séta! Okos, szelid, akár a bárány!

Miért is nyugtalanítaná a nejét s mondaná el neki, hogy Vitriol:

— Fougére fel van nyergelve?

— Készen áll uram.

— Hozd ki; ellovagolok a szomszéd kastélyig és visszatérek.

— Mit csináltál Clebbel?

— Rácsapkodtam kissé toladó pájzánkodásáért; semmi baj, majd hazajön.

Elvezetik Vitriolt, mely füstöl, mint a lug. És itt van Fougére, erős, nehézkes természetével. Az asszonyka simogatja a selymes sörényét. Felhívására a szobaleány két darab cukrot hoz, melyeke félnék bravourral odatart tenyerén a lónak.

Mindenki megelégedett és nyugodt. Ép úgy szeretik Fougéret, mint ahogy ki nem állhatják Vitriolt, mely furfangosan le tudja a fejről rázni a kötőféket, hogy felemelje a zabos-láda tetejét és kényelmesen lakmározzon, vagy hogy félrehúzza fogaival az istálló ajtajának a toló zárját és letarolja a Farmin összes orgonavirágait.

Délorge egészen biztosnak érezte ma-

ren maradt. A vihar mindenütt károkat okozott, négy tehenet pedig agyonsújtott a villám. Emberéletben nem esett kár.

— **Eladott magyar gőzös.** A Copaitica hajósecc a napokban eladta „Recina” nevű gőzöst a Naprid raguzai osztrák hajóstársaságnak. A társaság tegnap átvette a gőzöst és szolgálattételre rendelte. A Recinát 1899-ben építették Glasgowban. Hosszúsága 95.67 méter, szélessége 12.67 és magassága 6.35 méter. Brutto tartalma 2535 tonna.

— **A Krainische Baugesellschaft áldozatai.** Az abbaziai főpostapalota építése tegnap újabb áldozatot követelt. A vasgerendák elhelyezése közben az egyik gerenda lezuhant és Mickoni Domonkos kőműves lábára esett, amelyet több helyen összetört. A mentők vitték el a szerencsétlenség színléről és ápolás alá helyezték.

— **Betörés egy villába.** Tegnap fényes nappal vakmerő betörés történt Ikában. Edig ismeretlen tettesek behatoltak a Steinhoff-villa egyik szobájába, ahol feltörték a szekrényt és nagymennyiségű fehérneműt vittek el. A betörőknek jó idő kellett a sok fehérnemű összeszedéséhez s valószínű, hogy kosárban vitték el zsákmányukat. A voloscai rendőrség keresi a vakmerő betörőket.

— **Halálos vadgalambvadászat.** Triesztből jelentik: Szombaton délután az Opesina és Basovizza közötti magaslatocon a bosnyák-hercegovinai 4. gyalogezred több hadnagya és önkéntese vadgalambvadászatot rendeztek. Több galamb egy mélységbe esett, mire az egyik önkéntes kötlen ereszkedett le a zsákmány megszerzésére. A gyenge kötél azonban elszakadt s az önkéntes lezuhant a szirtekre, ahol holtra zuzta magát. Társai nem tudták holttestét a 95 méteres mélységben megtalálni s csak tegnap délután akadt rá a mentőexpedíció.

— **Betörés a vasúti raktárba.** A 31 számú máv. leadási raktárba az éjjel ismeretlen tettesek betörték. Az éjszakai látogatók feltörték egy bőröndöt, honnan ruhaneműket vittek el s megdézsmáltak egy cipőküldeményt. A rendőrség nyomoz.

— **A kikötőből.** Aug. 13. Indult: „Budapest” magyar gőzös Ravennába üresen; „Bucovina” osztrák gőzös Konstantinápolyba 1400 tonna cukorral, 100 tonna fával, 66 tonna rizsszel és 90 üres ládával; „Emma” osztrák gőzös Patrasszba 650 tonna fával.

— **Mozi-előadás világhosságnál.** Lipéséből új kinematográfiai találmány hírére jelentik. A találmány lehetővé teszi, hogy filmeket teljes nappali világítás mellett is lehet vászonra vetíteni, anélkül, hogy ezáltal a képek világosságán csorba esnék. A találmányt Lipésében a napokban kiprobálták, de nem aratott nagy sikert, aminek okát abban látják, hogy a mostani generáció már

gát Fougérral s hanyagul vizsgálta meg a hevedert, a kengyelcsíjakat és a zablát. Erős lábbal nyeregre szökken, csókot int a nejének s ügetve távozik.

Ugyan, mint André mondja, nem ma fog az ő tizenharmadik órája ütni.

Pedig hát tizenharmadika van. De hát lehet-e annak hinni. Délorgené felvidámulva lemegy szokása szerint virágot szedni: André imádja a rózsákkal telt asztalt.

Ime, itt van Cleb! Mi baja lehet? Miért ez az izgatottság nála? Miért ráncigálja a fiatal asszonyt a ruhájánál fogva és hívja gyászos vonításával a kertészt, meg a lovaszt?

Az asszonyka majd elájul. Valami szerencsétlenség? Az lehetetlen. És füleibe, melyek csengenek, a tizenhárom óra ütése zsong rémesen, mint ahogy csak egyszer teszi az életben.

Ki akar rohanni. Visszatartják. Jön a csósz, leveszi a kalapját. Zűrzarvos moraj, honnan? A cselédség összefut. A szobaleány felfogja asszonyát; miért van ez a lány az arcából kikelve?

A csósz megszólal:

— Avernesi hidon egy gépkeosi gumija kipukkadt, Fougére megijedt s átugrott a hid korlátján. Ő kiuszott, de Délorge ur a folyóba fult.

Paul Margeritte.

—o—

annyira megszokta a mozgófényképszínházak jelenlegi állapotát, hogy minden reformot konzervatív közönnnyel fogad. A mozi berendezéséhez, hangulatához szükséges a nézőtér besötétítése és ezt a hangulat a világos ságnál vetített kép elrontja. A találmány technikai szempontból érdekes, de a mozi egyelőre még hosszú ideig megmarad a mai formájában.

Uj ügyvéd. Az igazságügyminiszter megengedte dr. M a u c o Hektornak, hogy Fiumében ügyvédi irodát nyithasson.

Eltűnt leány. Delics József, a Panachol-kávéház tulajdonosa bejelentette a rendőrségnek, hogy eselédje, Orasem Janka vasárnap délután eltűnt lakásáról és nem tért vissza.

Abbazia vendégei. A szomszédos Abbazia fürdő és üdülőhelyet 1912 január 1-től augusztus 7-ig 33,970 fürdővendég és 4757 átutazó, tehát összesen 38.727 idegen kereszte fel. Augusztus 1 és 7-ike között 1697 idegen érkezett Abbaziába. Az augusztus 7-én ott üdülők száma 4.824 volt.

„Unio“ élet- és gyermekbiztosító intézet mint szövetkezet (ezelőtt Első Leánykiképzési Egyesület) Budapest, VI., Teréz-körút 40-42. Alapított 1863. évben. Folyó év július havában 1,917.500 K értékű biztosítási ajánlat nyújtott be és 1,523.900 K értékű új biztosítási kötvény állított ki. Biztosítási összegek fejében 152.118 K 83 fillér fizetett ki. 1912 január 1-től július 31-ig bezárólag 13,572.290 K értékű biztosítási ajánlat nyújtott be és 11,517.500 K értékű új biztosítási kötvény állított ki. Biztosítási összegek fejében a f. évben 1,169.658 K 18 fillér és az intézet fennállása óta 19,648.541 K 34 fillért fizetett ki. Ezen intézet az élet- és gyermekbiztosítás minden nemével foglalkozik a legelőbb díjtételek és a legelőnyösebb feltételek mellett. Fiumei fiókja a Via Verreda 1 számú ház I. emeletén van.

A tengerbe ugrott. Vasárnap délután három órakor nagy izgalmat keltett a hullámgát sétáló között egy fiatal leány öngyilkossági kísérlete. A csinos 17 éves körüli leány a forgóhid közelében a tengerbe vetette magát. A közelben levő két csónakos kimentette a vízből a fuldokló leányt, akit lakására kísérték. A halálra vágyó leány P. Rozália trieszti varrónő, aki egy hete tartózkodik Fiumében, a Belvedere 402. számú házban. Tették oka ismeretlen.

A gyorsforraló áldozata. Tegnap délelőtt egy abbaziai eselédleány házi teendői közben feldöntötte a gyorsforralót, melynek lángja arcát és haját megpörkölte. A súlyosan sebesült leányt, kinek neve eddig ismeretlen, bevitték az abbaziai mentők a fiumei kórházba.

A Zágrábi Részvénytársaság milliós vesztesége. A Zágrábi Részvénytársaság az utóbbi években egyre nagyobb veszteséggel dolgozott, úgy hogy most végre elvesztette az egész egy millió koronát kitevő alapítóját. A vállalat tovább folytatja üzemét, és ezért most új tőkét próbál szerezni, 5000 darab 200 korona névértékű új részvény kibocsátásával.

Az Osztrák Lloyd augusztusi menetrendje. A Földközi-tengeri szolgálat: A görög-levanti „A“ vonal gőzöse augusztus 25-ike körül rakodik Fiumében Brindisi, Patrasz, Zante, Calamata, Pireusz, Sira, Wathy, Scio, Cesme, Szmirna, Metelino, Dardanelli, Konstantinpoly, Ineboli, Samsun, Karasonda, Trebisonda, és Rizeh, kikötők részére.

A görög-levanti „B“ vonal hajója aug. 18-ika körül rakodik Fiumében, Brindisi, Korfu, Patrasz, Argostoli, Calamata, Cerigo, Pireusz, Sira, Wathy, Cesme, Szmirna, Metelino, Dardanelli, Gallipoli, Konstantinpoly, Ineboli, Samsun, Kerasonda, Rizeh és Trebisonda kikötők részére.

A thesszáliai „A“ vonal gőzöse aug. 24-ike körül rakodik Fiumében, Medua, Durazzo, Valona, Santi Quaranta, Canea, Rettimos, Kréta, Pireusz, Volo, Saloniki, Cavalla, Dedeagatsch, Dardanelli, Konstantinpoly, Burgas, Konstanz és Odessza kikötők részére.

A thesszáliai „B“ vonal gőzöse aug. 17-ike körül rakodik Fiumében Medua, Durazzo, Valona, Santi, Quaranta, Canea, Ret-

timo, Kréta, Pireusz, Volo, Saloniki, Cavalla, Lago, Dedeagatsch, Dardanelli, Rodosto, Konstantinpoly és Haidar Pacha kikötők részére.

A siriái „A“ vonal gőzöse augusztus 14 és 28-ika körül rakodnak a menetrendben előírt kikötők részére.

A siriái „B“ vonal gőzöse aug. 21-ike körül rakodik Fiumében Brindisi, Alexandria, Port-Said, Beiruth, Jaffa, Caifa, Saida, Tripolis, Alessandretta, Mersina, Larnaco és Limassol kikötők részére.

Oceánszolgálat: A trieszt-kalkuttai vonal „Marquis Bacquehem“ gőzöse augusztus 14-én rakodik Fiumében Port-Said, Suez, Port-Sudan, Djibouti, Oden, Karachi, Bombay, Colombo, Madras, Rangoon és Calcutta részére.

x Berlin-szálloda Budapest. A főváros életéből egy látványossággal lett gazdagabb. A Révay-utca 10. sz. a. megnyílt a 140 diszesen berendezett szobákból álló Berlin-szálló, melynek vezetését Winkler Otto az abbaziai Lederer-penzió volt igazgatója, a Royal nagyszálló volt titkára, a berlini Hotel Monopol volt igazgatója vette át, ami egymagában garancia a szálló előkelő szakszerű vezetésére.

Távirat — Telefon.

A miniszterelnök utazása.

BUDAPEST, aug. 13. Lukács László miniszterelnök ma reggel titkára, dr. L a t i n o v i e s Endre kíséretében Tátralomnicról Budapestre érkezett. A miniszterelnök a délelőtt folyamán H a z a y Samu honvédelmi minisztert látogatta meg s hosszas tanácskozott vele. Lukács ezután a referensek előadását hallgatta meg.

Tisza a nagyenyedi beszámolón.

NAGYSZALONTA, aug. 13. Gróf Tisza István néhány nap óta itt tartózkodik öccsénél. Tisza István holnap gróf Tisza Kálmánnal együtt elutazik a miniszterelnök nagyenyedi beszámolójára. Hír szerint gróf Tisza István a banketten nagyobb beszédet szándékozik mondani.

Uj budapesti török főkonzul.

KONSTANTINAPOLY, aug. 13. A szultán Richmed basát, a külügyminisztérium politikai osztályának igazgatóját budapesti főkonzullá nevezte ki.

Az ellenzék akciója.

BUDAPEST, aug. 13. A miniszterelnök nagyenyedi beszámolóját nyomon követi majd az ellenzék népgyűlései, melyeken a szövetkezett ellenzék kiküldöttjei válaszolni fognak a nagyenyedi beszámolón elhangzó nyilatkozatokra.

Kovács Gyula felfolyamodása.

BUDAPEST, aug. 13. Polónyi Dezső ügyvédnek Kovács Gyula fogvatartása elleni felfolyamodási ügyében holnap dönt a királyi tábla.

Öngyilkos dijak.

BUDAPEST, aug. 13. Kowall János államvasuti dijak ma hajnalban a városi iparcarnok mellett egy padon fűbelőtte magát. Életveszélyes sebével a Rókus kórházba szállították.

Ujabb szerencsétlenség Bochumban.

BOCHUM, aug. 13. Két villamoskocsi, mely zúfolva megtelt a bányáldozatok temetésére menő utasokkal, a lejtős uton kisiklott és felborult. Három utas életét vesztette, huszan megsebesültek.

Medgyaszay Vilma férjhez megy.

BUDAPEST, aug. 13. Medgyaszay Vilma, a kiváló művész nő férjhez megy dr. Mayer Oszkár fővárosi orvoshoz.

Brutális katonai őrzár.

JÁSZBERÉNY aug. 13. A városban rendkívül nagy izgalommal beszélnek egy katonai őrzár brutalitásáról. Az őrzár vezetője Pihorek Antal rendőrtisztviselőt épp akkor vágta mellbe amikor a rendőrtisztviselő a sebesfolyású patakából egy fuldokló embert akart kimenteni. A rendőrtisztviselő feljelentésére szigorú vizsgálat indult meg az őrzár ellen.

Török esküvő Budapesten.

BUDAPEST aug. 13. Az Aréna ut 84. szám alatt levő budapesti török főkonzulátuson érdekes esküvő folyt le ma délelőtt 11 órakor. Achmed Djelal bej török főúr, a szenátus titkára, Sefket pasa fia esküvőre örök hűséget nagyjaita Ince Gabriellának, egy feltűnő szépségű kolozsvári uri leánynak.

Sztrájkolnak a mészárosok.

SZABADKA aug. 13. A szabadkai mészárosok egyhangulag elhatározták, hogy holnaptól kezdve nem vágatnak le marhákat s a közönség részére nem árulnak húst. A szokatlan sztrájkra az adott okot, hogy a városi tisztí főorvos rendkívül szigorú szabályokat léptetett életbe a huskimérés körül.

TŐZSDE.

	Aug. 10. zárlat	Mai árf. 1 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	860.55	860.50
Osztrák hitelrészvény	635.50	655. —
4%-os koronajáradék	87.20	87.40
Osztr.-magy. államvasut	718. —	718. —
Jelzálogbank	463. —	465. —
Leszámitolóbank	554. —	555. —
Hazai Bank	303. —	303. —
Magyar Bank és Keresk. R-T.	665. —	665. —
Rimamurányi	795. —	794. —
Salgótarjáni	777. —	780. —
Közuti Vasut	769.25	769. —
Városi Villamos	410.75	410. —
Adria	517. —	527. —
Déli Vasut	102. —	—
Magyar Cukoripar	3045. —	—
Rizsgyár	3980. —	—
Budapesti Gabonatózsde. (50 kilogrammonként.)		
Buza októberre	11.48	11.44
Buza áprilra	11.85	11.80
Rozs októberre	9.40	9.37
Tengeri augusztusra	9.36	9.38
Tengeri szeptemberre	9.18	9.16
Tengeri májusra	7.51	7.50
Zab októberre	9.63	9.62
Bécsi Értéktőzsde.		
Osztrák hitelrészvény	655.75	654.75
Magyar hitelrészvény	860. —	860.50
Osztrák magyar államvasut	717. —	717.25
Déli Vasut	—	104.50
Alpesi	1044. —	1043.75
Skoda	—	760. —
Osztr. koronajár.	87.15	—

Fiumei és trieszti értékek:

	Legutóbbi kötések átlagár.
Fiumei 4%-os kölcsönkötv.	92. —
Banca Fiumana	640. —
Fiumei Kereskedelmi Bank	305. —
Fiumei Népbank	114. —
Litorale Bank és Takaréksz.	228. —
I. Horvát Takarékpénztár	5750. —
„Indeficienter“ tengerhajóz. társ.	90. —
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	7900. —
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1100. —
Orient tengerhajózási társ.	1250. —
Ált. Forgalmi r. t.	2300. —
Magyar Olajgyár	213. —
Austro-Americana	286. —
Navigazione Libera Triest	676. —
Osztrák Lloyd	590. —
Stabilimento Tecnico	11.000. —
Ampela Szeszpároló Rt.	464. —
I. Trieszti Rizsgyár	960. —
„Kerka“ dalmát vízművek r. t.	426. —
Spalato Portland Cement	431. —
Assicurazioni Generali Nap.	942. —
Riunione Adriatica	4100. —

Az asszonyoktól diákok kitiltása.

ZAGRAB aug. 13. A Jukies-pörben felmentett diákokat tegnap délután eresztették szabadon. Néhány órával később megkapták a rendőrség rendeletét, mely öt évre kitiltja őket Zágráb területéről.

Eltűnt család.

BUDAPEST, aug. 13. Péter Nándor bércoksis ma megjelent a rendőrségen, ahol bejelentette, hogy felesége és három gyermeke eltűnt Szvetenay-utcai lakásáról. Attól fél, hogy az asszony gyermekeivel együtt a Dunába ölte magát.

Lázadó török tisztok.

KONSTANTINÁPOLY, aug. 13. Talaat bég ellen elfogatási parancsot adtak ki, a szeresi lakosság fellázítása miatt. A letartóztatási rendelet nyolc tisztnek az elfogatását is tartalmazza, mert ezek segítségére voltak Talaatnak.

SZALONIKI, aug. 13. A kinindir-karaisli vasut pályatestén két dinamitbombát találtak. A bombák villamosvezetékekkel voltak összekötve. A vasutvonal őrizetét megszigorították.

Összeomlott bérpalota.

LEMBERG, aug. 13. Kieffből jelentik: A gyakori esőzések miatt a Jukertaia-utcában összeomlott egy kétemeletes bérház. A romok között 16 halottat találtak. Egy asszony, akit már megmentettek, visszaszökött az épület romjaihoz, hogy eltemetett gyermekét megkeresse. Ezt az asszonyt a reászakadt gerenda megölte. Férje a kétségbeesésben föbelötte magát. A súlyosan sebesültek száma huszonhét.

A törökországi földrengés.

KONSTANTINÁPOLY, aug. 13. A földrengés következtében több helyen meleg- és petroleum-források fakadtak a földből, amelyek azután a mély hasadékokban ismét eltűntek. Egyes helyeken ezek az ideiglenes petroleum-források kigyulladtak és egész területeket lángbaborítottak. Myriofilos városát a szomszédos két hegy összeesése miatt a szó értelmében összenyomta. Teljesen elpusztult a virágzó Gallipolis városa és valóságos romhalmaz Rodostó is, mely különösen nekünk, magyaroknak kedves emlékü, hiszen itt nyugodtak évszázadokon keresztül nagy fejedelmünknek, Rákóczi Ferencnek hamvai.

Megegyezés az albánokkal.

SZALONIKI, aug. 13. Ibrahim basa közölte az arnótavezérekkel, hogy a kormány nem üldözheti a Haki és Szaid volt kabinetek tagjait, ha azonban a kamara ismét összeül, elrendelheti a vád alá helyezését. Ami a fegyverek visszaszolgáltatását illeti, a kormány hajlandó azoknak az arnótáknak, akik határhelyiségekben laknak, fegyverüket visszaadni. Az arnóták általános fölfegyverkezése lehetetlen. Az arnótavezérek egy része beleegyezett abba a megoldásba, egy része pedig gondolkodási időt kért. Az arnóták többi tiz követelését a kormány csekély módosítással elfogadta. Az arnóták újból kifejezték a kormánynak köszönetüket és biztosították hűségükről. Erre aztán vissza is vonultak. Csak a vezérek maradnak Prisztinában addig, amíg az egyezményt aláírják.

Városavatás Oroszországban.

SZENTPÉTERVÁR, aug. 13. A Seja folyó torkolatánál tegnap tették le első alapkövét annak az új városnak, amelyet Alexe-

jew névre fognak keresztelni. A felavatást a trónörökös névnapjára való tekintettel rendezték tegnap.

„Margherita“ mozgó

Via Alessandro Manzoni 3.

Csakis hétfő 19-én és kedden 13-án.

Az olasz annexió kikiáltása Tripolisban.

szép felvétel a valóságból.

A cloisterkami titok

Dickens Károly regénye után.
Rendkívül érdekesítő.

Ezután

egy mulattató
vigjáték

Butor olcsón eladó

Via Michele Munkácsy Casa Pagan III. en ajtó 22.

Ékszer-arany-ezüst és china-ezüst-árak

dús választékban szigorú szolid kiszolgálás mellett kaphatók

Steiner Ferencz

ékszerész cégénél.

Fiume, CORSO 35.

Telefon szám 206.

A mélyen tisztelt közönség szives tudomására hozom, hogy

Képviselőházi étterem és kávéházamban

a nappali forgalomban az eddigi áratok tetemesen leszállítottam, hogy azáltal a t. közönségnek eme páratlanul álló, kellemes szórakozóhelyet hozzáférhetővé tegyem. Minden este művészi zene SILVING BERTHOLD karmester vezetése alatt.

Teljes tisztelettel Czipót József tulajdonos.

Kereskedelmi iskolát vagy 6-8 gimnáziumi osztályt végzett

fiatal ember

fizetéses gyakornoknak helybelli irodában felvétetik. Cím a kiadóban.

TOPICS MILAN

fogtechnikus

— Susákról Fiuméba költözött —

Via del Porto 8. szám II. emelet.

Magyar borok!

Ajánlok kitünő visontai és mátrahegyaljai **fehér rizling** és **vörös borokat**, szavatolt természetes tiszta minőségben, literjét 70 fillérért, avagy házhoz szállítva, fogyasztási adóval együtt 90 fillérért.

PAUK ÖDÖN - FIUME, Riva Szápary 16.

Le:kisebb vétel 30 liter. Mintát ingyen.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYOGYSZERTÁRA

a városi torony mellett

Ajánlja magát minden orvosi rendelés a-zonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerpanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépítőszerek stb. sfb.

Köszönetnyilvánítás.

Alulírottak mélyen meghatva a felejthetetlen anyánk

özv. PADOANI FERENCNÉ

elhúnyta alkalmából tanusított sokoldalú részvétől, szívünk legmélyéből eredő hálás köszönetet mondunk barátainknak és ismerőseinknek, akik drága halottunk végtisztességén megjelentek, vagy koszoruk küldésével és jótékony adományokkal adtak részvétüknek kifejezést.

FIUME, 1912. aug. 13.

A gyászoló gyermekek

Giovannina, Ferenc, Olindo és Jenő.

A mikádó temetése.

BERLIN aug. 13. A mikádó halála alkalmából Japánban rendezendő gyászünnepségeken a német császárt fivére Henrik herceg fogja képviselni Az ünepségek szeptember 13-án kezdődnek, a temetés pedig 15-én fog lefolyni. Angolországot a connaughti herceg, az Egyesült Államokat pedig Knox államtitkár fogja reprezentálni.

A legajánlatosabb fiumei szállók:**„Deák” szálló**

a Deák-korzón és dependance-a a

„Bonavia” szálló

Via Edm. De Amicis 4.

Minkét szalóban kitünő konyha és árnyas kertek. Fajborok és valódi

Pilzeni ősforrás sör.

Tulajdonos
Ederer-Burger Gyula.

VELENCE**Bonvecchiati szálló**

a Szt. Márk-tér közelében. Villanyvilágítás, lift, gőzfűtés, fürdők, nagy éttermek.

— Teljes penzió napi 10 líráért. —

Nattich Henrik

Fiume, Corso 35.

Nagy raktár mindennemű *órákban*, ébresztő, ingaórák, precíziós kronométerórák és *láncokban* jutányos áron, jótállás mellett. — Saját javítóműhely.

ADELSBERG

a világhírű barlangváros legelőkelőbb szállója

Grand Hotel Adelsbergerhof

Penzió, étterem, kávéház, autogarage.
OLCSÓ ÁRAK.

A szálló hatalmas park közepén fekszik. Üdülőknek igen alkalmas hely.

Ha Budapeste megy

keresse fel okvetlen

Putzer György éttermeit

Budapest VII., Dohány utca 40. sz.

Vidékiek találkozó helye! :: Színház után friss vacsora!
Külön helyiség. Villás reggeli.

Az Adria palotában olcsón eladó
egy teljesen jókarban lévő

**::urifodrász üzlet::
= berendezés. =**

Butor megtekinthető naponta az Adria palotában lévő fodrász-üzletben.

Ugyanott a női fodrászat részére fizetés emellett, két tanuló kisasszony felvétetik.

Imperial szálló

Viale Deák, a pályaudvartól egy percnnyire. **Fiume legújabb szállodája.** — 50 modernül berendezett szobával. — Szobák 2.40 K-tól feljebb Villany. — Lift. — Fürdők. A kávéház fényesen berendezve megnyit.

Tulajdonos **LINENBERGER S.**

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. közönséget arról értesíteni, hogy tavaszi és nyári újdonságaim megérkeztek,

Mértékutáni megrendelések a legdivatosabb szabás szerint készülnek. Szövetmintákat kívánatra a megrendelő lakásán is bemutatok.

Szíves pártfogást kér

Kalmár János férfiszabó

Fiume, Via Ciotta 2 szám.

ARBE**Park Hotel**

közvetlen a tengerparton, teljesen új, modernül berendezve. Nagy fedett terasse. Étterem a házban. Villanyvilágítás. Pensio naponta 7 korona. Magyar kiszolgálás.

Treppler Alajos, cserépfedő

Fiume, Via Aless. Manzeni 3. sz.

elvállal eternitpala-, pala-, cserép-, facement- és kátránylemez-fedéseket, torony- és kupolafedést, azok befestését és mindenféle szakmába vágó munkát, bádogos munkát a legolcsóbb áron, Pontos kivitel.

Tengeri fürdő Lusinpiccolo Cigale Strand-Hotel és penzió Bellevue - Cigale -

Minden kényelmet biztosító elsőrangú családi otthon. Magyar ház. Prospectus.

„Varázsfuvola”. Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani.

A „Varázsfuvola” rendkívül kellemes, 20 acél trombitahanggal és 4 erős bőgővel van ellátva. Diszes kivitelben, kottafüzettel, dalokkal, tokkal, ajándékkal együtt csak 4 korona.

Csakis Wagner „Hangszer-Király” országoserte elismert

legolcsóbb hangszeráruházában kapható. Budapest, József-körút 15. - Gyorsjavító műhely. — Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket.

KOLB ISTVAN (ezelőtt Ertl) MAGYAR ÉTTERMEI ABBAZIA

Magyar villásreggeli. Rendkívüli olcsó árak.

Állandóan frissen csapolt pilzeni és kőbányai sör. A szállodában olcsó szobák, penzióval vagy anélkül.

A legkellemesebb izü és legolcsóbb savanyuviz a

**Pécsi Tettye
: forrásvíz :**

kapható minden drogeriában és étteremben.

Fiumei raktár: Fratelli Tausz cégnél - Telefon 186 szám.

**„Hungaria” szálló és étterem
Fiume, Viale Deák.**

Izletes magyar és német konyha. Éjjeli 2 óráig nyitva. — Polgári árak. — Kitünő kiszolgálás — Olcsó havi penzió. — Jutányos és szigorúan tiszta nappali és hónapos szobák. — Szíves pártfogást kér

PUSNIK F.

A kuglizó szerdára és vasárnapra kiadó.

SALVATOR

GUMMI SARKAK

VILÁG CZIKK

UTÓLÉRHETETLEN

TARTÓSSÁGU!

MINDENÜTT
KAPHATÓ.

„Buffet Bellevue”

Viale Deák (a kapucinusok új házában)

Hideg és meleg ételek, bel- és külföldi, valamint saját termésű borok. Kőbányai polgári sör mindig frissen.

Szíves pártfogást kér

SZIRMAI GYÖZÖNÉ.

LIDO PENSIO Abbazia ban

A Súdstrandon a legyobb magyar otthon.

Kérjünk prospektust (Budapesten a „Rémi” szálló portájánál is kapható.) Legmérsékeltőbb árak. Kitünő konyha, gyönyörű szobák

Látogassa meg

III a Mohovich C. A. cég új üzletét a Piazza del Commercio 6. sz. alatt. Gazdag berendezésű raklár amerikai irodabutorokban és más újdonságokban.

„ADRIA“ szálló és étterem

Via Adamich 5. szám, Telefonszám 482.

Kitűnő konyha. - Kőbányai polgári sör. - Elegáns vendégszobák, tengeri kilátással. - Jól elkészített tengeri halak.
Tulajdonos
Tranquillo de Negri.

ARBE

Caffe Restaurant Bolkovic

Egyetlen kávéház, közvetlen a kikötőben.

Jó kávéházi italok.

Fagylat. Jegeskávé.

Fehérmű és úri divatcikkek, csecsemő fehérművek különlegessége

: Vuja M. :

Fiume, Via Adamich.
Telefon 74. szám.

Kitűntetett angol női- és férfi szabó.

Legdivatosabb ruhákat gyorsan és kitűnően végzi. Javítás valamint ruhavasalás elfogadtatik.

Guczul András, Abbazia.

Ha egészségét félti

„ADRIA“

savanyu vizet igyék,

mely igen olcsó és kristálytisza. Baktériummentes magas hegyi forrásvíz. Természetes szénsavval telítve fertőző betegségeknek, étvágyzavaroknak és emésztési nehézségeknek igen hasznos ital. Borral keverve kellemes üdítő hatású.

Mindenhol kapható!

Töltőtelep ABBAZIA Friedrichshof.

Hungaria Pensio LUSSINGRANDE.

Elegáns, napos lakosztályok; férfi- és hölgy-szalon kert. 2 terrassz. Villanyvilágítás.

Teljes penzió: lakás háromszori étkezéssel napi 7. — korona.

Ragályos és tuberkulotikusok nem fogadtatnak be.
Pichelmayer Lajos tulajdonos.

Kiadótulajdonos: „A. Tengerpart lapkiadó vállalat“

Ára 30 K.

Nincsen Önnek rendes háztartása ha Eclipse dagasztógépe nincsen

3 perc alatt lehet vele bármilyen tésztát tökéletesen átdagasztani.

Minden vas- és edényüzletben kapható.

Bővebb felvilágosítást ad: The Eclipse Selling Company képviselője, Eckel Egon, Fiume Via del Fosso 9. szám.

Wetzler Testvérek azelőtt Gondrand Testvérek, Nemzetközi Szállító Rt. fiókja Trieszt.

A legmegfelelőbb gyűjtőforgalom, különösen élelmiszereknek, Trieszttől Bécsig. Közvetlen fuvardíjtételek magyar és dalmát kikötőkből Bécsbe.

Cantridai fürdő és vendéglő

Hideg tengeri és napfürdők, 250 kabinnal. Nagy árnyas kert terrasszal. Kitűnő konyha és kifogástalan borok. Kőbányai polgári sör. Villanyos összeköttetés Fiuméből a fürdőig. Vasár. és ünnepnapokon délután katonazene.

Fürdőjegyek fehérművel 40 fillér.

Olcsó fürdőbérletjegyek.

Új bőrkereskedés

Vlašić Pavao

Fiume, Via Galileo Galilei 2. sz.

Bőrneműek és cipészkelekek raktára. Cipő felsőrész készítés.

Jutányos árak, Szolid kiszolgálás.

MEGNYILT

Risztics Milán

fodrászüzlete

(VUJA M. mellett).

Hygienikus.

Modern.

Wagner a „Hangszer-Király“ ország-szerte elismert legolcsóbb hangszer-áruháza, Budapest, József-körút 15. Bárkinek teljesen

INGYEN

küldi a most megjelent nagy fényképes hangszerárjegyzékét, ha azt egy levelezőlapon kéri. Öreg vagy törött gramofonlemezeket becserél. Gyorsjavító műhely. Elismerő levelek! Ne vásároljunk részletre.

- CIRKVENICA -

Caffé Central

Cirkvenica egyetlen kávéháza és cukrászdája a tengerparton. Bel- és külföldi hírlapok.

JÁTEKSZOBÁK - BILLIÁRD.

VEGLIA

Hotel „QUARNERO“

Közvetlen a tengerparton, a kikötőnél. Tengerre nyíló szobák, teljesen ujonnan berendezve. Caffé-Restaurant. Pensió.

Nagyon olcsó árak.

Winhoffer Sándor

„Eintracht“ vendéglője

Trieszt Via Coroneo 15.

Magyar konyha. Magyar tulajdonos. Kitűnő, hamisítatlan italok. Jutányos árak.

Nyomatott a „Polinnia“ nyomdában Fiume.